

80
INDO-CHINOIS

1288

(2)

TRUYỀN MỤC-ĐỘI

TỨC LÀ

Mã-Long Mã-Phụng

IN LẦN THỨ NHẤT

Xuất bản và bán tại Quảng-Thịnh — Hanoi

QUYỀN THỨ II

GIÁ : 0\$20

*Dépôt légal
certifié tirage
conforme 2000 exemplaires.
Hanoi, le 18 mai 1930
P. Le Directeur de l'Imprimerie
(Thư - Nghiệp Ấn - Quán),
Le Gérant*

HANOI

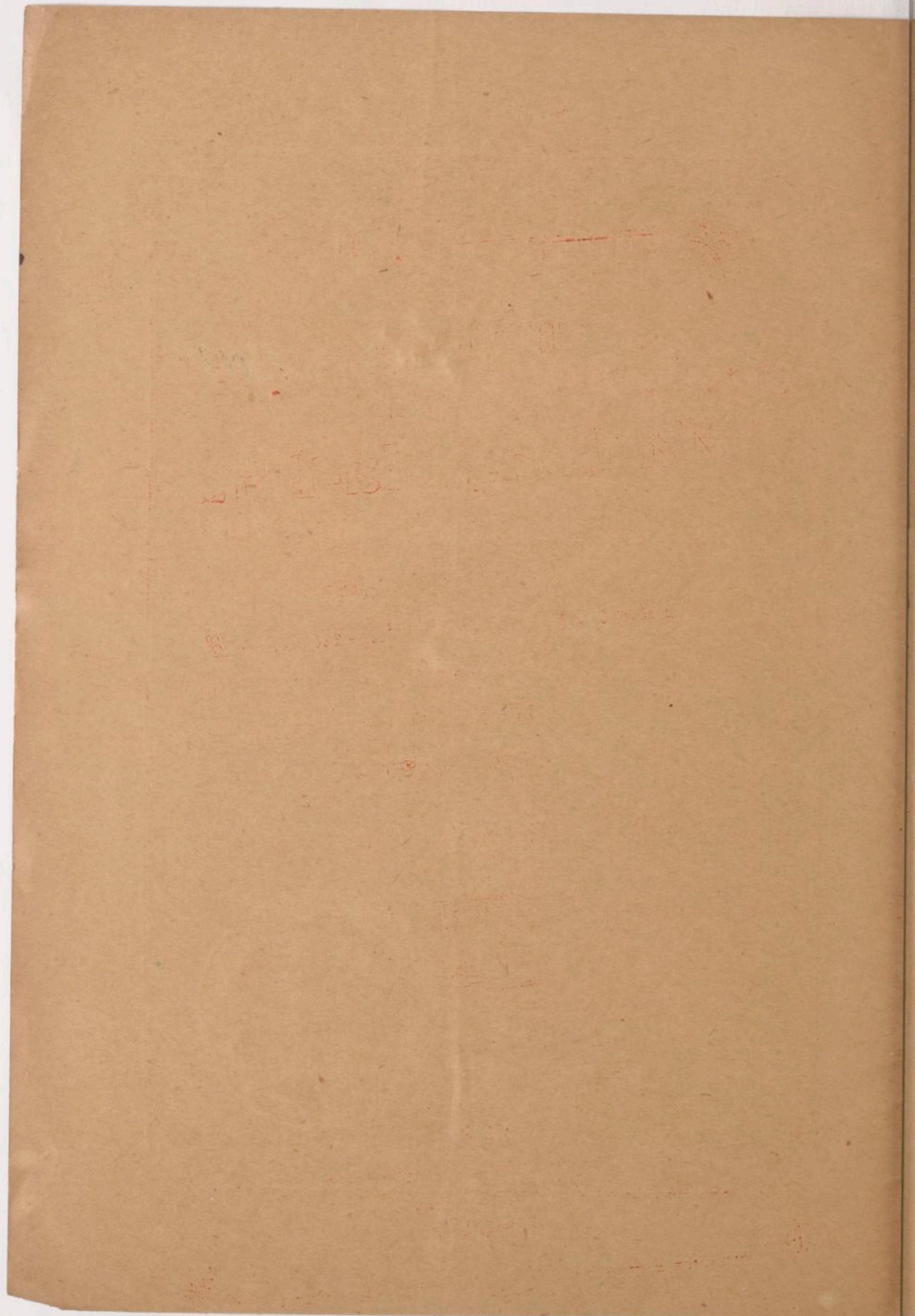
Imp. Thư-Nghệp Mai-Đỗ-Lân Succ.

83 Rue du Commerce

1930

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 18003

IMPRIMERIE TYPOGRAPHIQUE THƯC-NGHỆP
P. AN-QUAN
HANOI-TONKIN

馬龍馬鳳書

TRUYỀN MỤC-ĐỘI

TỨC LÀ

Mã-Long Mã-Phụng

IN LẦN THỨ NHẤT

Xuất bản và bán tại Quảng-Thịnh — Hanoi

QUYỂN THỨ II

GIÁ : 0\$20

HANOI

Imp. Thuc-Nghiệp Mai-du-Lân Succ.

83, Rue du Chanvre

1980

CUÔN THỨ NHÌ

(SÁU HỒI)

VII	Long, Phụng xong sinh
VIII	Xuân, hương trường ngộ
IX	Long, Phụng đăng khoa
X	Mã-Long phối chúa
XI	Mã-Phụng phối xuân
XII	Mã-Phụng chinh Tây.

Hiệu sách QUẢNG-THỊNH
115, Phố Hàng Gai — Hanoi
XUẤT BẢN-IỮ BẢN QUYỀN

Janvier 1930

TRUYỆN
Mã-Long Mã-Phụng

CUỐN THỨ NHÌ

HỒI THỨ BẦY

Long, Phụng song sinh

Khói hương thắm thoát ba thâu,
Cây cù xuân tới ra màu tốt sanh.
Ba giảng trông đã khác hình,
Lạ thay hồn bướm đêm thanh mơ màng.
Tưởng như nương chốn nhà vàng,
Dưới thời phượng lộn, trên thời rồng leo.
Thoắt lặn lội, thoát qua đèo,
Thoắt thôi lại thấy dập diu ngựa xe.
Gió dàu động bức màn the,
Tĩnh ra ngẫm nghĩ có bề mừng thay.
Đủ no chín tháng mười ngày,
Sinh ra bỗng thấy hai giai lạ lùng.
Đặt tên Mã-Phụng, Mã-Long.
Khá khen chứng nước khỏi vòng khôn ngoan.
Xem trong du-hý ngày thường,
Thấy người đi học, tới trường học chơi.
Thấy người mài mực cũng mài,
Nhắc nghiên cầm bút đuổi hoai chẳng đi.
Lên mười đã biết chắc suy,
Nhờ thầy giậy một có khi biết mười.
Lầu thông kinh sử văn bài,
Thần-đồng chẳng khác chi người thừa xua.

HỒI THỨ TÂM

Xuân-Hương trường ngộ.

Anh em đi sớm về trưa,
Qua ngang lối chợ cầu Giữa gốc đa.
Xuân-Hương tuổi mới lên ba,
Tay cầm gậy chức giắt cha ăn mày.
Ngày thường nương tựa gốc cây,
Lều danh chiếu rách đoạ đầy nhuốc nha.
Dạng người tươi vẫn như hoa,
Lung ong, tóc phượng, da ngà, môi son.
Mây núi biếc, mặt giăng tròn,
Trẻ thơ mà đã trí-khôn ai tây!
Mã-Phụng trông thấy thương thay,
Gạo tiền thường dẫu, thường ngày đem cho.
Có khi cùng bạn học trò,
Qua ngang chốn ấy giả lừa đi sau.
Giắt quan tiền quý dúi mau,
Rằng nay gọi chút đỡ hầu sớm chưa.
Nàng đã đứng giậy liền thừa,
Cảm ân nghĩa ấy bao giờ cho nguôi.
Dần dà tuổi mới lên mười,
Lão-Mai thoát đã hồn rời cõi tây.
Khóc than, than khóc suốt ngày,
Cha già con trẻ ai đầy chẳng thương.
Canh khuya chàng đến vội vàng,
Thu thu nén bạc đưa nàng Xuân-hương.
Nàng rằng: Người rộng lòng thương,
Gọi là chu cấp dám đương đầu nhiều.

Chàng rằng cũng chẳng bao nhiêu,
Người vàng của ngãi há điều thử chơi.
Sinh ra người ở trên đời,
Bĩ thời lại thái, đục thời lại chong.
Không nhưng ai kể nợ lòng,
Trợ tang gọi chút ngại ngừng chi chi.
Nghĩ người ngọc diệp kim chi,
Mà mình đang lúc hàn vi hiểm nghèo.
Sang đã tưởng đến kẻ nghèo,
Lâm thời âu cũng phải theo dụng quyền.
Rạng ngày tổng táng đã yên,
Lui về lại tựa ở miền gốc đa.
Ngày thời hương khói thờ cha,
Đêm thời cấp chiếu đi ra ấp mồ.
Bỗng đâu có một tiên-cô,
Đêm đêm xuống mộ giạy cho phép mầu.
Nàng vàng học phép thuộc lầu,
Trở về chốn cũ thường hầu canh năm.
Có khi chàng đến ghé thăm,
Lòng sầu sẵn mối thương tâm thương hoài.
Ngẫm nàng tuổi mới mười hai,
Mà lòng hiếu thảo hôm mai vẹn tuyền,
Khấn cùng hậu-thổ hoàng-thiên,
Xin đem vàng đá kết duyên Châu-Trần.
Bao giờ chiếm được bảng xuân,
Thông huyên giải tỏ, hôn nhân phối cầu.

HỒI THỨ CHÍN

Long Phụng, đẳng khoa

Bước qua giáp-tý năm đầu,
Khai khoa có chỉ đầu đầu nức lòng.
Tung bưng nam bắc tây đông,
Điều bay cá lội vẫy vùng thiếu chi.
Sai quan đốc-tướng chỉ huy,
Linh quyền chủ-khảo, ra đi tiến-trường.
Tướng-quan tàu trước thánh-vương,
Rằng xin hồi ty rộng thương ngu thần.
Sân hóc đương độ thành tân,
Mấy thu luyện tập, mấy xuân dùi mài.
Theo đòi sĩ tử được hai,
Dám xin sét lại kẻ tài mấy công.
Thánh hoàng ngự lại điện rồng,
Châu phê chúng tể vũ-công tiến trường.
Mã Long, Mã Phụng hai chàng,
Theo cùng sĩ-tử tiến trường vào thi.
Bỗng đâu thấy sự dị kỳ,
Một bả diện mạo phương phi khác đời.
Mẫu da đã điểm đôi môi,
Trên đầu tóc bạc vậy thời như tơ.
Rằng: cho chầu một lá cờ,
Vội cùng quyền sách huyền cơ rất mẫu.
Phòng khi tới chốn binh đao,
Cùng khi tới chốn hiềm sâu ngại gì.
Bảo cho hai chầu khoa kỳ,
Song le nổi gót hần thi Trạng Nguyên.

Nói thôi gió cuốn mây tuôn,
Cưỡi con rồng bạch kéo luôn lên giới.
Trường-quan sét quyền hai người,
Dáng lên ngự lâm rằng tải rất cao.
Văn kinh tế, võ lược thao,
Tải đều đáng trạng, quyền nào ở trên.
Xem rồi phán trước điện tiền,
Khó phân hơn kém, bói tên làm bằng.
Được tên Mã-Phụng bèn dâng,
Rồng mây cả nước nay mừng hợp duyên.
Châu phê Mã-Phụng trạng nguyên,
Mã-Long quyền ấy phê liền thám-hoa.
Cửa giới bằng đã cheo ra,
Truyền đòi hai gã tân khoa vào đến.
Mã-Phụng tâu trước điện tiền,
Trạng-Nguyên xin để nhường quyền Mã-Long.
Khen rằng huynh hữu đệ cung,
Đổi thay nay đã bằng lòng chắm cho.
Há khen đốc-tường Mã-Ô,
Ít hay bụng hiếu khôn dò lòng trung.
Trứng rồng lại nở ra rồng,
Mấy người phụ tử cùng trong một triều.
Song song áo gấm mũ thêu,
Sôn sao tơ chúc dập diu ngựa xe.
Vườn xuân hương thấu mã đề,
Dậm phần chỉ nẻo cùng về vinh quy.
Sân Lai sắm sửa cầm y,
Bên thời xuân toạ bên thời gia nghiêm.
Sinh ca lừng lẫy trước sân,
Thông huyền ngày một xuân thêm một ngày.

HỒI THỨ MƯỜI

Mã-Long phồi chúa

Yến diên song tiệc vui vầy,
Lịnh đòi đốc-tướng vào đây hỏi qua.¹
Rằng trạng-nguyên với Thám-hoa,
Tướng-quan đã định thất gia nơi nào.
Trước sân quý gối tau vào,
Tấn tần hai họ chưa chao quạt ngà.¹
Phán rằng: Ngọc-nữ Kim-nga,
(ầu Ô chưa bắc, tuổi đã dương xuân.
Muốn cho kết nghĩa Châu Trần,
Tinh băng ngọc nghĩa quân thần càng xinh.²
Tướng-quan dầu đã có danh.
Ba ngày tau lại cho mình được hay.
Thoát nghe trong dạ mừng thay,
Lui về thử dạ con đây làm sao.
Ông bà khuyên dỗ thấp cao,
Rằng nay Thánh-đế muốn chao tơ tằm.¹
Người thực-nữ, chạc thanh xuân,
Giai tài gái sắc Châu Trần cũng nên.¹
Long rằng dâu dám sai quyền,
Nên chẳng cha dậy con xin vâng nhờ.
Phụng nghe mắt đã dờ dờ,
Rằng con dâu dám sánh người cung-nga.¹
Chân giầy chân dép vô ra,
Kêu vợ cũng nhờ kêu bà khó kêu.¹
Đứng đĩnh như tinh dầu đeo,
Đầu bôi thuốc siả lại dèo hương soi.

Chẳng hay kính trọng gia nường,
Vào dầu ra vông không nhường mẹ cha.
Dáng người yếu ớt như hoa,
Chưa mưa đã lạnh, nắng mà lại vang.
Thảo nào mà miu ăn than,
Rước voi đắp mả thế gian chê cười.
Rút nhời thôi lại cặn nhời,
Công-chúa chẳng thuận con thời ưng ai.
Chốn nào có sắc có tài,
Ở trong phường phố hay ngoài thôn dân.
Thưa rằng con mấy nàng Xuân,
Chót nhời nguyện với quỷ-thần ngày xưa.
Chẳng qua giới định đất đưa,
Không tham gấm vóc mà ưa nâu sồng.
Tương-quan nghe nói giận lòng,
Rằng chưa bao tuổi say vòng gái giai.
Con đâu mê sắc mê tài,
Một là say thuốc thứ hai say bùa.
Tiếc công bề thánh rừng nhu,
Cơm cha áo mẹ phần vua cơm thầy.
Mã-Long den den trình bày,
Rằng con dạ đã lâu ngày bén duyên.
Một ngày là nghĩa tao khang,
Công chúa lấy kẻ bán than cũng nhiều.
Phải duyên thì dính như keo,
Hoàng-tử lấy gái lão tiều lên non.
Rồi ra liễu duệ tử tôn,
Trọn niềm nghĩa khí thơm còn đến nay.
Con đã duyên đẹp tình say,
Hãy xin sét lại sự này cho con.

Theo con cho hết ý con,
Nên hư tại số dám còn than van.
Bấy giờ dò-đốc tướng-quan,
Thoát nghe lời trẻ cũng an dạ già.
Lại vào tàu trước để tòa,
Rằng tôi đã đội quốc gia ơn giầy.
Lại thương đôi chút thơ ngây,
Ấy là muôn đội phú giầy dám sai.
Mã-Long xin đã vàng nhời,
Mã-Phụng trước đã có nơi hẹn hò.
Duyên giờ tác hợp hôn dò,
Dám xin soi xét thử cho ngu thần.
Giờ lâu vua mới phán rằng:
Nên chẳng giới định chữa phần lo toan.
Chữ rằng phu phụ tạo đoan,
Vợ chồng là nghĩa đá vàng trăm năm.
Thám-hoa dù chẳng sững tâm,
Trăm đày cũng chẳng có cầm bắt chi.
Trạng-Nguyên lòng muốn kết nghi,
Định ngày nạp-thái vu-qui cho chàng.
Mừng lòng vàng sánh mấy vàng,
Bèn dâng một lễ trăm quan vui mừng.

HỒI THỨ MƯỜI MỘT
Mã-Phụng phối xuân

Đoạn rồi nghi ngại tần ngần,
Thám-hoa nay biết định chung chốn nào.
Bà rằng con nặng ước ao,

Khăng khăng một mực nói sao chuyền lòng.

Liều-tây đã Lén đảo-đông,

Ấu là cây mụ dò trong thế nào.

Còn đương bán bạc thấp cao,

Thám-hoa đầu đã bước vào nghe qua.

Tiền hành đến chốn gốc đa,

Ác vừa đứng bóng chợ hoà đương đông.

Bước vào ngồi chút nghỉ ngơi,

Hỏi rằng có kỳ hay thời việc chi.

Nàng rằng chẳng dám dấu gì,

Ngày nay đàm-tất, ông đi đâu về?

Dám xin miễn chấp chờ nề,

Nhà danh chiếu rách chẳng hề đang tâm.

Rằng tôi lòng những dấu thầm,

Thấy nàng hiểu hạnh vẫn lăm lăm tần.

Nay vừa hết chế phụ-thân,

Cho nên tôi mới tới phân cùng nàng.

Lạ tai sẽ ngỏ nhời vàng,

Rằng nay ông đã quan sang trong chiều.

Thiếu gì quốc-sắc mỹ miều,

Lòng trên biết có thương yêu kẻ thường.

Đã đâu dám đo mấy vàng,

Chữ nên gân chất dám màng châm-anh.

Nhà vàng bạn với lầu danh,

Giường son bạn với chiếu manh ít đời.

Chàng rằng ai dễ biết ai,

Lòng giới sui khiến nên người say xưa.

Những toan kết tóc xe tơ,

Chửa trao lời ngọc còn chờ bằng xuân.
Nàng rằng liễu yếu một thân,
Hãy còn thơ giai vụng phần ở ăn.
Nguyệt hoa, hoa nguyệt chưa từng,
Khó hay sửa túi nâng khăn vườn hồng.
Chàng rằng lòng chớ ngại lòng.
Ai ai bé dại rồi cùng nhớn khôn.
Giăng kia có khuyết có tròn,
Trăm hoa thời cũng có non có già.
Dù nghi hai chữ chính tà,
Thời xin chích huyết giao hoà làm tin.
Bấy giờ nàng mới phỉ nguyên,
Cùng nhau thệ mấy hoàng thiên rõ ràng.
Trăm năm kết nghĩa đá vàng,
Đừng dẫu phụ vợ đừng dẫu phụ chồng.
Trước sau thời cũng một lòng.
Sống cho chọn nghĩa thác cùng thơm danh.
Cùng thề trong chốn nhà danh,
Nào hay mụ đã ngồi đình gốc đa.
Xuân-hương cùng mấy thám-hoa,
Nhờn hơn nhẽ thiệt mụ đã thấu tai.
Lén về kể lại một hai,
Rằng tôi nghe được đôi người nhỏ to.
Đã tường cảnh ngọn duyên do,
Nhưng lời nghĩa khí hẹn hò cùng nhau.
Lửa hương nghe đã bén lâu,
Mừng quan đốc-tướng được dâu rứt nghi.
Tướng-quan rằng hẩn thể thi,

Hóa-nhi sui khiến Mã-nhi lạ lòng.

Đòi con mới hỏi sự lòng,

Rằng nàng thích lấy của dùng những chi.

Thưa rằng nàng chẳng thích gì,
Bằng lòng cha mẹ nàng thì xin vàng.

Bèn truyền sắm sửa tung bưng,
Bông vòng quần áo định chưng ngày lành.

Chúc tơ đón rước linh đình,
Mười con thị nữ xuân, thanh theo hầu.

Thương cha tiếc mẹ dầu dầu,
Gốc đa nàng viết mấy câu ra về.

THƠ RẰNG:

*Cảm ơn chợ cả với cây cao,
Mười mấy năm giới nặng biết bao;
Đêm chẳng gió giăng đều mát mẽ,
Ngày tuy mưa nắng cũng dồi dào.
Nhà danh những tưởng đã an chốn,
Màn gấm nào hay dắt diều vào;
Hắn có khôn linh phù hộ cả,
Nghìn năm đông đúc hợp sơn sao.*

Màn che trường đủ tứ bề,
Chiếu trong hôn lễ đủ lễ sánh vai.

Thơ đào ngâm vịnh một hai,
Càng sâu nghĩa bể càng giải tình sông.

Ngoài từ ngày tháng thông dong,
Thuyền-quyên sánh với anh-hùng đẹp đôi.

HỒI THỨ MƯỜI HAI
Mã-Phụng chinh tây

Tây Phiên đầu đã dậy giờ,
Kéo sang một tướng bời bời can qua.
Đất bằng bỗng nổi phong ba,
Yến về rừng núi, kênh ra sóng cồn.
Hong-Sur sức địch dư muôn,
Uy ba sấm động thét đùn lửa sanh.
Chân có vuốt, đầu có nanh,
Mặt đen như mực, râu sanh như chàm.
Tiếng gầm bễ Bắc giới Nam,
Aỉ-quan khiếp sợ đã làm sờ râu.
Lệnh truyền văn võ vào châu,
Ban cho Mã-Phụng chức hầu Đồng-nhung.
Thám-hoa vàng mệnh cửu-trùng,
Ngựa voi kéo trước, bác-đồng kéo sau.
Tức thời cò chống dũi mau,
Thoát trông đã thấy tới đầu aỉ-quan.
Chiến thư phải bảo Phiên-bang,
Rằng đem hùng hổ dẹp đàn kiến ong.
Thám-hoa thời cười ngựa hồng,
Tay cầm song-phủ, Đồng-nhung hiệu cờ.
Tướng phiên thời cười ngựa kỳ,
Tay cầm sách-trượng, Hong-sur hiệu bài.
Đôi bên đua sức đua tài,
Ba ngày ai chẳng thua ai phút nào.
Thám-hoa ra phép hỏa-hảo,

Tương Phiên ra phép mưa dầm liền tan.

Thám-hoa hóa ngũ-hành-san,

Tương Phiên hóa phép phá tan ngũ-hành.

Đương cơn hồ dẫu, long chanh,

Thám-hoa sa ngựa, phiên binh cả cười.

Hồng-Sur rằng hết dễ người,

Hàng thời toàn mệnh, nghịch thời hại thân.

Thám-hoa cả tiếng mắng rằng,

Mất đầu thời có, hàng thần thời không.

Hồng-Sur nổi dạn dùng dùng,

Truyền quân bắt bỏ vào trong cũi đồng.

CUỐN THỨ BA TIẾP THEO

Quảng-Thịnh 115 — Hàng-Gai — Hanoi

SÁCH CẦN DÙNG

Từ hàn cử yếu (chữ nôm và quốc-ngữ)	0. \$ 50
Nghị định cải lương hương chính	0. 30
Quốc triều luật lệ (2 cuốn)	4. 00
Thọ mai gia lễ	0. 25
Hiếu hỉ đối liên (câu đối nôm)	0, 20
Lối văn Thơ (thư thiếp, văn khấn và văn tế)	0, 20

SÁCH HỌC

Quốc ngữ chỉ nam	0, 10
Sách mở lòng	0, 05
Luân Lý tập đọc (2 cuốn)	0, 30
Pháp tự sơ đọc	0, 15
Pháp tự diễn ca (2 cuốn)	0, 30
Pháp học sơ giai	0, 50
Mẹo quốc ngữ	0, 50
Luận ngữ cách ngôn	0, 30
Nhất thiên tự (chữ nho quốc ngữ và chữ pháp)	0, 25
Tam thiên tự	0, 40
Ngũ thiên tự	0, 40
Ấu học tu thân luân lý giáo khoa	0, 20
Cách trí thực nghiệp	0, 30
Bắc sử tân san	0, 60
Pháp viết từ hàn (Recueil de Textes usuels à l'usage des indigènes dans leur correspondance avec les Autorités Supérieures, etc,	

傳媒隊

馬龍馬鳳書

河廣盛號出版